

- méně častou formulací srozumitelných záměrů učení,
- nižší kvalitou organizace průběhu vzdělávání a vyšší jednotvárností výuky pro žáky,
- horší pracovní atmosférou ve vyučovacích hodinách,
- méně často se vyskytující účelným střídáním vyučovacích metod,
- nižší aktivitou žáků ve vyučovacích hodinách,
- méně často využívanými různorodými metodami hodnocení žáků, a to včetně formativního hodnocení.

Současné hodiny vedené učiteli s příslušnou aprobačí na hospitovaný předmět byly v případě obou typů škol častěji lépe organizovány a pro žáky méně jednotvárné, častěji se v nich účelně střídaly odlišné metody a formy výuky a panovala v nich příjemná pracovní atmosféra s vyšší aktivitou žáků a častější zpětnou vazbou ze strany učitele. V kontextu méně příznivých charakteristik vyučovacích hodin navštívených ve školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce je mírným pozitivem často uváděný zájem učitelů o zvyšování svých kompetencí v oblasti metod a forem výuky, například s využitím DVPP.

- Vedení škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce se setkává s poměrně vysokou fluktuací učitelů hlavních maturitních předmětů, což může mít negativní vliv na stabilitu vnitřního prostředí školy. Jako příčina fluktuace se však nejvíce úroveň vztahů mezi pedagogy – vztahy uvnitř školy jsou jimi jako omezující překážka učení uváděny jen zřídka.
- Za významné překážky výkonu své profese učitelé škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce uvedli především témata spojená s úrovní vzdělávacího systému (např. administrativní náročnost práce, společenská prestiž povolání učitele a platové ohodnocení) a s úrovní žáka, přičemž právě v častějším výběru překážek výkonu své profese na úrovni žáka – nedostatek schopností a nadání žáků, nekázeň žáků a nedostatečná motivace žáků – se učitelé škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce významněji odlišovali ve svých odpovědích od učitelů ostatních škol. Toto zjištění utváří potenciální hrozbu „zakonzervování školního neúspěchu“ prostřednictvím sledování strategií nízké náročnosti výuky, kdy učitelé a priori nevěří, že by jejich žáci zvládli náročnější vzdělávací situace.
- Materiální podmínky škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce nebyly považovány za faktor, který by měl zásadní vliv na nepříznivé vzdělávací výsledky žáků u maturitní zkoušky, přičemž se tyto podmínky výrazně neodlišovaly od materiálních podmínek škol ostatních. Přesto i v oblasti materiálních podmínek lze identifikovat příležitosti pro zlepšování výuky hlavních maturitních předmětů ve školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce.

Závěry a doporučení pro střední vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Školy efektivně využívají situaci na trhu práce, zaměstnavatelé mají zájem o spolupráci, nabízejí možnost realizace praktického vyučování v jejich prostorách, stipendia pro žáky, stáže a další vzdělávací akce pro učitele.
- Školy aktivně spolupracují také s profesními svazy, místními samosprávami a vysokými školami.

